

Dokler
bodo oči in
lepota, bo
tudi ljubezen.

Nizozemski
pregovor

nt
naš tednik

Številka 20
Letnik 53

Cena 15,- šil.
1,09 evra • 150,- SIT

petek,
18. maja 2001

Poština plačana
v gotovini

Celovec P. b. b.
Zulassungsnummer:
01 Z022230K
Erscheinungsort
Klagenfurt /
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt /
Poštni urad
9020 Celovec

CITAT TEDNA

Tisti,
ki me ne
poznajo,
me hvalijo,
tisti, ki me
poznajo, pa
zame molijo.

Rektor tinjskega doma
Jože Kopeinig

Charta: Avstrija sklenila minimalistično obvezo

Stran 2

**Prišli so
čestitat
iz vseh
koncev
in krajev**

Pretekli petek so bile Tinje v znamenju 60-letnice, ki jo je pretekli ponedeljek, 14. maja, obhajal rektor Jože Kopeinig. Pred slovesnostjo, na kateri je mdr. zastopnik Mohorjeve založbe mag. Hanci Filipič predstavil slavnostni zbornik, je bilo svečano bogoslužje s slovenskim metropolitom dr. Francem Rodeotom. Med številnimi gratulanti je bil tudi predsednik NSKS Bernard Sadovnik.

Foto: Gotthardt

POLITIKA

Razširjeni KOKS

Dogovor ob okrogli mizi je razširjeni KOKS potrdil s pretežno večino.

Stran 5

IZ NAŠIH OBČIN

Žandarmerijske postaje

Od zapiranja bi bili v Rožu prizadeti tudi občini Bistrica/R. in Sele.

Stran 5

LITERATURA

Novo na knjižni polici

Predstavljamo šest zanimivih knjig, mdr. tudi slavnostni zbornik „Dialog“.

Strani 10/11

ŠPORT

Jagodič optimističen

Po zmagi proti St. Florianu vidi trener SAK zopet možnosti za svojo ekipo.

Stran 15

ZADNJA VEST

Vouk odstopil kot predsednik ZNP

Rudi Vouk je na seji razširjenega KOKS predlagal dopolnilo k dogovoru ob okrogli mizi, po katerem bi jasno določili roke za izpolnitev paketa, hkrati pa tudi poudarili, da o izpolnitvi zakonskih določil, ki so bila sklenjena že pred 25-imi leti, sploh ne more biti pogajanj oz. dialoga. Prav tako je predlagal, da KOKS odločno zavrne napade s strani Haiderja, ki je označil Vouka kot ostrorelca. Za svoj predlog ni dobil večine – tudi ne na strani NSKS. Vouk: „Ker to politično razhajanje obema škoduje, sem se odločil, da odstopim kot predsednik zbora narodnih predstavnikov NSKS.“

Pričakujemo razrešitev paketa do poletja 2001

Razširjeni KOKS potrdil dogovor ob okrogli mizi. Hkrati se izreka za konstruktivne razgovore s ciljem, da se „vsa vprašanja manjšinske zaščite rešijo v doglednem času“.

Razširjeni koordinacijski odbor koroških Slovencev (KOKS) je na seji preteklo sredo zvečer v k&k centru v Šentjanžu s pretežno večino potrdil dogovor, ki je bil podpisan prejšnji teden ob okrogli mizi in sprejel v pojasnitev naslednje sklepe:

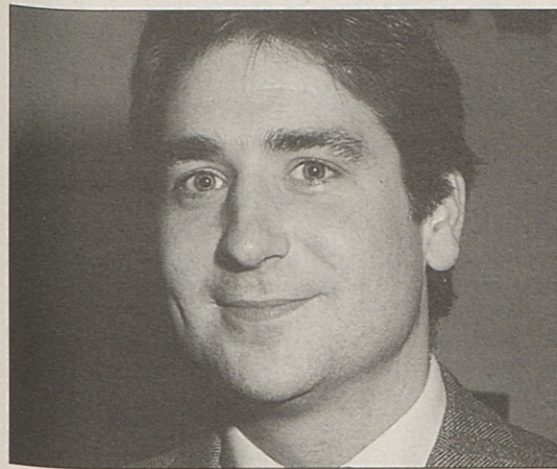
- Razširjeni KOKS podpira razrešitev t.i. paketa, dogovorjenega avgusta 2000, in pričakuje, da bodo vse točke paketa razrešene do poletja tega leta (sklad za vrtnice, mediji vključno celodnevni radijski spored, Glasbe-

na šola, manjšinsko zastopstvo v deželni zboru).

- Razširjeni KOKS se izreka za konstruktivne in enakopravne razgovore z deželno in zvezno vlado s ciljem, da se vsa odprta vprašanja manjšinske zaščite razrešijo v doglednem času. Poleg tega podpira vse iniciative, ki bi privedle do izboljšanja sožitja v deželi.
- Razširjeni KOKS zavrača vse napade na institucije pravne države. Ustavno sodišče je pomemben dejavnik pravne države in njegove odločitve je treba

spoštovati oz. uveljaviti. Razširjeni KOKS zagovarja pravno državo in institucije le-te ter pravico pripadnikov slovenske narodne skupnosti, da se poslužujejo poti do vrhovnih sodišč.

- Razširjeni KOKS zavrača vse poizkuse manipulacij ljudskega števila. Pri ljudskem štetju se mdr. sprašuje po govornem jeziku, ne pa po narodni pripadnosti. Ker so nekatere organizacije pozivale k neresničnemu izpolnjevanju števnih pol, ostaja nevarnost, da tozadevni rezultati ne bodo ustrezali resnici.

Vinzenz Thurn-Valsassina – predsednik RLB

Anton Koren – bivši podpredsednik Zveze Bank

KOROŠKO ZADRUŽNIŠTVO

Raiffeisen Landesbank (RLB) bo postala delniška družba

Anton Koren: „Raiffeisen Landesbank Kärnten se je odločila za model, ki ga je pred tremi leti predlagalo tedanje vodstvo Zveze Bank.“

Na rednem občnem zboru Zveze Bank lansko leto v imenu koroške Raiffeisnove deželne banke (Raiffeisen Landesbank-RLB) je spregovoril pozdravne besede njen predsednik Vinzenz Thurn-Valsassina. Slovenskim zadržnikom je izrekel priznanje, ker so dali jasno razumeti, da si odločno prizadevajo za krepitev tradicionalne zadržne ideje. Prav tako je izrazil svoje zadovoljstvo, da slovenski zadržniki vidijo tako v avstrijski kakor v koroški Raiffeisnovi organizaciji nadvse pomembnega partnerja, s katerim si želijo čim boljše sodelovanje. Nekaj tednov prej je namreč na izrednem občnem zboru Zveze Bank prišlo do odvolitve dotedanega vodstva s predsednikom Willijem Moschitzem na čelu. Predvsem so jim očitali prizadevanja, ki so merila v preobrazbo Zveze Bank v delniško družbo in krepitev lastnega kapitala ob udeležbi Nove ljubljanske banke.

Že nekaj dni po svojem nastopu na rednem občnem zboru Zveze Bank pa je predsednik koroške RLB Thurn-Valsassina v pogovoru za Kleine Zeitung poudaril, da si tudi RLB prizadeva za novo obliko Raiffeisnove organizacije. Naznanil je, da prav tako vidijo potrebo po preobrazbi RLB v delniško družbo, ker hočejo s tem doseči učinkovitejšo organizacijske strukture in ker bi se tako lahko uspešneje odzvali sodobnim evropskim izzivom.

Kakor smo lahko pretekleli ponedeljek, 14. maja, prebrali v Kleine Zeitung, so po besedah predsednika Thurn-Valsassina pri RLB načrti za organizacijsko spremembo oz. preobrazbo v delniško družbo medtem bolj ali manj docela dozoreli – kljub dejstvu, da je RLB v letu 2000 odlično poslovala (mdr. je obratni uspeh povečala za skoraj 40 odstotkov). Generalni direktor RLB Pekarek pa je poudaril: najmanj, kar bodo na občnem zboru julija letos sklenili, je to, da bodo sprejeli načelni sklep, po katerem se mora izvesti preobrazba v delniško družbo najkasneje v času enega leta. Nova RLB naj bi poznala samo še glavni poklicni upravni odbor, ki bi ga predstavljal poslovodje, in nadzorni odbor, čigar predsednik hoče postati predsednik sedanjega upravnega od-

bora Thurn-Valsassina. Bivši podpredsednik Zveze Bank Anton Koren NAŠEMU TEDNIKU: „Koroška RLB se je odločila za popolnoma isti model, kot smo ga mi predlagali že pred tremi leti. Edina razlika je v tem, da ima koroška RLB dovolj lastnih sredstev. Zato smo se z Novo ljubljansko banko tudi dogovorili, da se udeleži pri Zvezi Bank s 25,1 %, soudeležbo pa smo ponudili tudi osrednji Raiffeisnovi bančni ustanovi RZB, vendar je temu vehementno nasprotovala koroška RLB. Hkrati je izjavila, da bi se bila pripravljena udeležiti sama, če bi pridobila večino, kar seveda za nas absolutno ni prišlo v poštev. Če bi nam uspelo uresničiti naš model, bi bila Zveza Bank prva avstrijska Raiffeisnova ustanova, ki bi se na ta način odzvala sodobnemu izzivu.“

Pa še to: Evropska unija razpravlja o novih določilih glede potrebnega lastnega kapitala za banke (Basel-II-Eigenkapitalregel) za dodeljevanje kreditov. Kakšna bodo ta določila, še ni odločeno – na vsak način pa bodo dokaj strožja kakor trenutno veljavna. **Janko Kulmesch**

KULTURNI TEDEN

Karl Hren predlaga reformo

Preteklo soboto, 12. maja, se je s koncertom skupine Zippi & Bališ končal v Beljaku 9. Kulturni teden koroških Slovencev, ki ga prireja Biro za slovensko narodno skupnost pri deželni vladi z namenom, da v nemškem predelu Koroške neposredno spoznajo kulturo slovenskih sodeželanov.

Začel se je v nedeljo, 6. maja, s slavnostnima govornikom deželnim glavarjem Haiderjem in ministrom Hauptom, kulturnim sporedom, ki so ga oblikovali MoPZ „Trta“ Žitara vas, Nina Popotnik (violina) in Nataša Sienčnik (klavir) ter z odprtjem razstave Nežike Novak. Naslednji dan je sledilo literarno branje Andreja Kokota in Franza Stimpfla, v torek, 8. maja, pa je bil na vrsti glasbeni kabaret „malo čez“. Kot pevka zbora sta se v sredo, 9. maja, predstavila MePZ Podjuna Pliberk in beljaški „a capella Chor“, naslednji dan pa film mladje.

Obisk je bil na odprtju glede števila dober, manjkali pa so predvsem tisti, ki jim je bil v prvi vrsti namenjen – Beljačanom. Kar zadeva ostale prireditve, bi lahko bil obisk „tu in tam boljši“, tako vodja biroja Hren. Hkrati Hren poudarja, da je bilo na vsaki prireditvi dobro vzdušje in so nastale pobude za nadaljnje sodelovanje.

Letošnji Kulturni teden koroških Slovencev je bil prvi, ki ga je organiziral sedanji vodja manjšinskega biroja. Na vprašanje, kakšne izkušnje si je nabral za prihodnost, je Hren odgovoril: „Treba je razmisliti, kako lahko nadaljujemo z njimi v vsebinskem oziru. Na vsak način naj ostane pri osrednji prireditvi, namesto drugih pa naj bi organizirali v centru kraja razstavo o koroških Slovincih. Poleg tega predlagam, da bi se sodelovanje med koroškimi Slovenci, in krajem, kjer se odvija Kulturni teden, odvijalo celo leto.“

–Kuj–

„Minimalistična obveza Avstrije“

Avstrijski parlament je po skoraj desetih letih prejšnji teden (četrtek, 10. maja) z glasovi vseh strank ratificiral evropsko charto za manjšinske in regionalne jezike.

Charto, ki predstavlja poleg Okvirne konvencije drugi pomembni dokument manjšinske zaščite na evropski ravni, je Svet Evrope sklenil že leta 1992. Vsebinsko zajema kulturne, jezikovne in predvsem tudi medijske pravice, ne pa političnih. Poleg tega je koncipirana tako, da omogoča posameznim državam, da same določijo raven manjšinske zaščite, za katero se pravno obvezujejo v okviru charte. Po charti se lahko odločijo za zelo visoko raven (npr. za celodnevne radijske in televizijske oddaje in za manjšinski teden), obstaja pa tudi možnost, da se posamezne države, ki so charto ratificirale, obvežejo za dokaj slabšo manjšinsko medijsko oskrbo, kot jo poznamo npr. v Avstriji.

Pri sprejemanju charte leta 1992 je Avstrija igrala zelo pozitivno vlogo – ko pa je šlo za to, da naj bi jo parlament ratificiral (šeše z ratifikacijo postane charta za državo pravno obvezujoča), pa je odlašala do preteklega petka, torej skoraj 10 let. Pa ne samo to: „Kar zadeva raven zaščite, se je odločila za minimalistično varianto,“ tako predsednik Centra avstrijskih narodnih skupnosti (CAN) Marjan Pipp. „V pravnem smislu jo je ratificirala samo za koroške Slovence, gra-

diščanske Hrvate in gradiščanske Madžare. Za te manjšine se je obvezala, da mora, kot to predvideva charta, izpolniti 35 konkretnih točk v korist posamezne manjšine – vendar se je pri tem omejila samo na že veljavno notranjo zakonodajo. Tako bi se lahko obvezala npr. za celodnevni radijski spored in s tem položila temelj novemu zakonu o ORF, vendar tega ni storila,“ poudarja predsednik CAN.

46-LETNICA DRŽAVNE POGODBE

„Odprta vprašanja rešiti v dialogu“

Izjava predsednika NSKS Sadovnika za medije

15. maja je minilo 46 let, ko so na Dunaju slavnostno podpisali Avstrijsko državno pogodbo. Za koroške in štajerske Slovence ter za gradiščanske Hrvate je ta pogodba še posebej pomembna, saj vsebuje tudi 7. člen, ki predstavlja za imenovane narodne skupnosti magno charto.

Ob 46. obletnici državne pogodbe je predsednik NSKS Sadovnik posredoval medijem izjavo, v kateri še posebej opozarja na „pomembni prispevek koroških Slovencev v obliki

Nadaljnja odločitve, ki jo kritizirajo manjšinske organizacije, združene v dunajskem CAN: Avstrija v charti ne omenja dunajskih Hrvatov in dunajskih Romov. Razveseljivo pa je, da omenja štajerske Slovence, kar pomeni, da jih je dejansko priznala kot narodno skupnost. Glede njih kakor glede dunajskih Madžarov, Čehov, Slo-

vakov in gradiščanskih Romov pa se ni hotela v okviru charte obvezati, da bo izpolnila 35 točk, temveč se je odločila, da hoče sama, z notranjo zakonodajo, sprejeti 35 ukrepov v zaščito teh manjšin.

Ta samoobveza Avstrije pa ima pomanjkljivost, ki je ne gre nikakor podcenjevati: za te manjšine ne velja določilo charte, da mora avstrijska vlada v določenih presledkih posredovati Svetu Evrope poročilo, iz katerega je razvidno, v kateri meri sploh uresničuje zahteve charte. K temu pa še pride, da imajo možnost takega poročila tudi narodne skupnosti same, v našem primeru torej samo koroški Slovenci, gradiščanski Hrvati in gradiščanski Madžari. Predsednik CAN Pipp: „Njihova poročila morajo pristojne komisije Sveta Evrope enakopravno obravnavati z vladnim. Poleg tega se Svet Evrope poslužuje svoje pravice, da si na kraju samem ustvari sliko o dejanskem stanju narodnih skupnosti. Za to je predvidenih več komisij, za katere pa vnaprej nihče ne ve, kdo so njih člani.“

CAN se bo po besedah njegovega predsednika na vsak način vključil v ta kontrolni mehanizem Sveta Evrope. **Janko Kulmesch**

V SAMOSTANU

Klasični koncert
Marka Finka

Vetrinj. Naslednje sredo, 23. maja, bo ob 20. uri klasični koncert v vetrinjski Dvorani fresk. Prirediteljica Krščanska kulturna zveza je tokrat v okviru svojega klasičnega programa kkrz classic povabila basbaritonista Marka Finka, ki bo ob spremljavi Nataše Valant na klavirju predvajal Schubertovo *Die schöne Müllerin*. Ljubitelji klasične glasbe so pristrčno vabljeni v vetrinjski samostan v Dvorano fresk.

Marko Fink

NA PROSTEM

Otroški dan
tokrat na Zilji

Bistrica na Zilji. Na praznik Kristusovega vnebohoda v četrtek, 24. maja, bo tradicionalni Otroški dan - tokrat na Zilji. Otroška mladina na čelu z voditeljico Andrejo Lepuschitz vsako leto prireja veliko zanimivosti. Tokrat se bodo otroci zbrali pred ljudsko šolo v Zahomcu, kjer jih bodo pozdravili in pričakali s plesom. Nato se bodo skupaj napotili proti Bistrici. Ob 11.30 sledijo otroške šmarnice in kosilo. Od 12.30 ure naprej pa se bodo otroci udeleževali v zanimivih delavnicah. Ob 16. uri bo Otroški dan zaključilo žrebanje, otroci pa bodo poslali pozdrave z baloni.

NA SLOVENSKI STRANI

Cesta čez
Pavličevo sedlo
tri dni zaprta

Zaradi asfaltiranja ceste na slovenski strani Pavličevega sedla bo zaprt mejni prehod od ponedeljka, 21. maja, do srede 23. maja. Na praznik Kristusovega vnebohoda v četrtek, 24. maja, pa bo spet odprt in se ponuja za izlete v prekrasno Logarsko dolino, ki šteje med najlepše pokrajine Evrope.

Tinje: prišli so čestitat iz
vseh koncev in krajev

Slovenski metropolit Franc Rode je izročil tinjskemu rektorju odličje sv. Cirila in Metoda, ki ga podeljuje Slovenska škofovska konferenca.

Tinje. Pretekli petek so bile Tinje v znamenju 60-letnice, ki jo je pretekli ponedeljek, 14. maja, obhajal rektor tinjskega doma Jože Kopeinig. Slovesnost se je začela s sv. mašo v tinjski cerkvi; vodil jo je slovenski metropolit Franc Rode. Visoki gost iz Slovenije je tinjskemu rektorju predal odličje sv. Cirila in Metoda, ki ga podeljuje Slovenska škofovska konferenca.

Po božji službi je sledila slavnostna prireditev, na kateri je zastopnik Mohorjeve založbe Hanzi Filipič predstavil zbornik, namenjen prav Kopeinigoemu življenjskemu jubileju (več o njem na str. 11). Pevsko in glasbeno sta slavljencu čestitali vokalna skupina velikovške Lipe in Nataša Sienčnik (klavir), v okviru proslave pa so odprli tudi razstavo Isabelle Dainese (tema: Zima na Malorki), umetnice, ki jo tinjski rektor še posebej ceni. Pliberški dekan Ivan Olip je v odličnem slavnostnem govoru orisal lik slavljenca (njegov govor objavljamo v izvlečkih).

Zamisel za proslavo je imel Jože Till, ki je že večkrat nastopil v tinjskem domu kot predavatelj,

Slovenski metropolit Franc Rode je podelil Jožetu Kopeinigu odličje svetega Cirila in Metoda.

prireditelji pa so bili DPU, Mohorjeva in Dom v Tinjah. Gratulantov je bilo kakor listja in trave: poleg škofa Egona Kapellarija, ki se jim je pridružil ob poznejši večerni uri, so prišli čestitat mdr. predsednik Delovne skupnosti avstrijskih izobraževalnih domov Franc Riebenbauer, škofijski kancler Michael Krištof, prvi predsednik vla-

de Republike Slovenije Lojze Peterle, konzul Jure Žmavc, predsednik NSKS Bernard Sadovnik, predsednik EL Andrej Wakounig, predsednik SGZ Matevž Grilc in direktor celovške Mohorjeve Anton Koren.

-Kuj-

CITIRANO

Doživljati Jožeta Kopeiniga od blizu je podobno „surfanju“ po mreži: pisati znamenju predavatelju na Dunaj, pripraviti večerno mašo v majhni fari, pomagati sobratom v dušnem pastirstvu, posebno ob nedeljah, voditi sejo Mohorjeve, skrbeti za osebje v Tinjah, misliti na projekt v Albaniji, telefonirati glede projekta „Koroška vas na Madagaskarju“, predlagati imidžno kampanjo za slovenščino, pri telefonu že čaka škof iz Indije ali nadškof iz Beograda, vmes Miva, potovanje v Sirijo, spet Albanija, in traktorji za Bosno in Kosovo ... dan je prekretek, globalizirani splet v obliki tvojih možganov deluje tudi ponoči in vedno manj je spanja. Pisma za Božič, ki jih pošiljaš vsako leto kot šef tinjskega doma in predsednik Mohorjeve družbe kot splet v ves svet, ne samo na Koroškem in v Slovenijo, marveč po vsej Evropi, prinašajo sporočilo miru in ljubezni na vse kontinente, od Avstralije do Kanade, od Argentine do In-

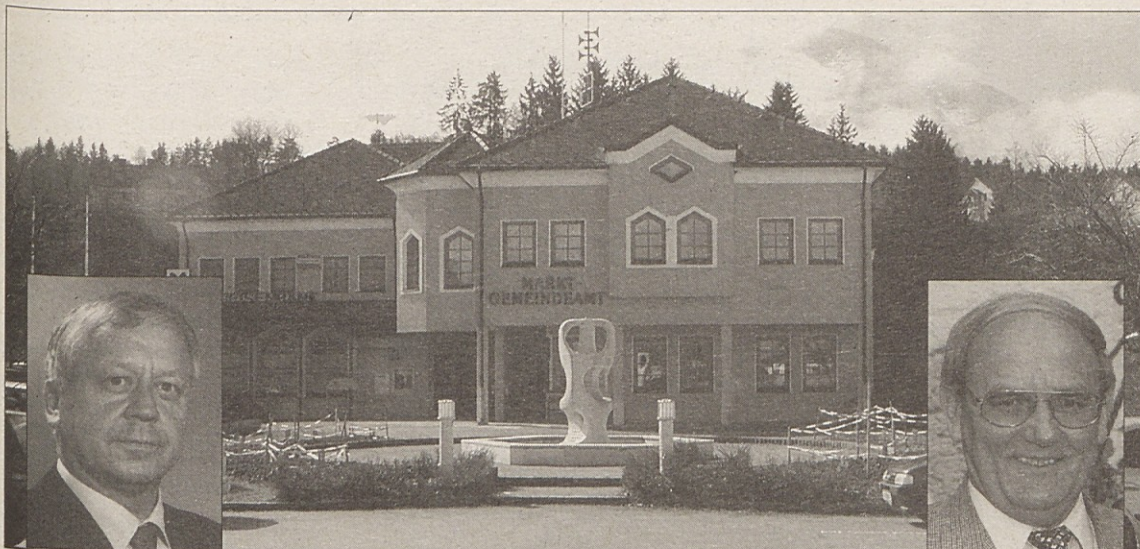
dije.

Včasih imaš morda vtis, da mnogi tega tvojega ognja ne razumejo in da te celo duhovniki Sodalitete ne poslušajo, ko z navdušenjem pripoveduješ o misijonskih projektih, ko daješ ponudbe za duhovne vaje itd. Boli te, če v mnogih izmed nas ni tistega ognja za duhovno omiko, misijonsko misel, duhovne vaje in razne projekte. Žalosten si zvenel po telefonu, ko si mi pred dnevi pripovedoval, da veroučitelji na Koroškem zelo slabo ali skoraj ne reagirajo na tvojo akcijo s čebulicami za Madagaskar. Imam vtis, da so mnogi prepočasni zate, ko vedno voziš s peto prestavo. Odpusti nam, ko smo prepočasni v srcu za uresničitev tvojih idej.

Večkrat si rekel, da boš prevzel kako faro. Pred leti smo to resno mislili in ti tudi verjeli. Sedaj mi ni več jasno, ali to resno misliš ali to rečeš samo, ker si se za trenutek naveličal pisarniškega dela. Zdi se mi, da bi „stabilitas loci“, ki ji je pod-

vržen župnik, tvoj kozmopolitski duh in tvojo svobodo le preveč utešnjevala, da ne bi bil več tisti Jože, kot te poznamo. Zdi se mi, da bi vsaka, še tako velika fara bila zate premajhna, da bi mogel uresničiti vse ideje, misli in projekte. Zato je najbolje, da še dolgo ostaneš to, kar si: duša tinjskega doma, gonilna sila misijonskega gibanja, vnet predsednik Mohorjeve, goreč duhovnik in vodja Sodalitete, vedno pripravljen dušnopastirski pomočnik na celem Koroškem, most do Slovenije, gonilna sila molitvenih shodov za duhovne poklice, kulturnik, prijatelj umetnosti, predvsem pa duhovnik Jezusa Kristusa. Želim ti, da ohraniš svojo mladost, svojo navdušujočo zavzetost in svojo prijazni nasme. Želimo ti, da te Gospodova roka spremlja tudi v prihodnje s svojim blagoslovom. Na mnoga leta!

**Slavnostni govornik dekan
Ivan Olip**

Na Bistrici v Rožu je občina ostro protestirala proti zaprtju žandarmerijske postaje. Odbornik VS Willi Moschitz (levo) in župan Gradenegger sta zahtevala tudi v prihodnje samostojno postajo. Foto: Kumer

Le še ena žandarmerijska postaja za 19.000 Rožanov?

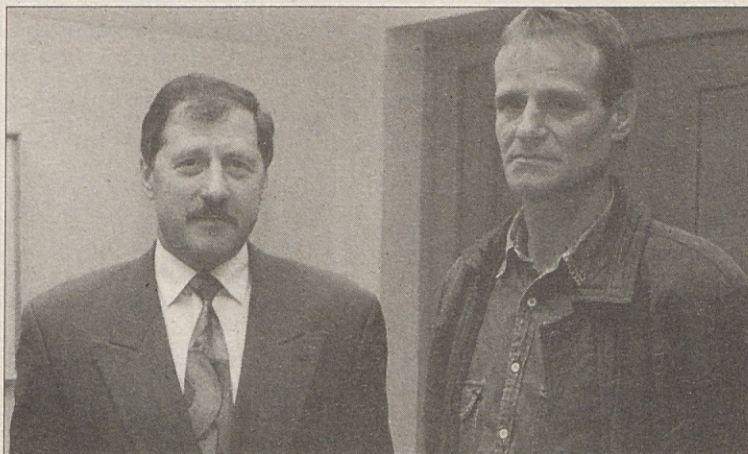
Notranje ministrstvo želi na Koroškem zapreti 30 žandarmerijskih postaj, med drugim v Selah in na Bistrici v Rožu. Občini ostro protestirata.

Notranje ministrstvo je prenetilo z najavo, da želi na Koroškem zapreti 30 manjših žandarmerijskih postaj. Med njimi sta v Rožu postaji v Selah in na Bistrici. Po predstavah ministrstva naj bi se trije selski in peti bistriški žandarji preselili v Borovlje, ki bi bila edina postaja za 19.000 prebivalcev južnega dela okraja Celovec-deželja. Boroveljska žandarmerija naj bi potem bila pristojna za občine Borovlje, Šmarjeta, Bilčovs, Kotmara vas, Žihpolje, Kotmara vas, Bistrica in Sele.

Boroveljski župan Helmut Kraimer pričakuje, da se bo z zapiranjem selske in bistriške žandarmerije zvišalo število (kriminalnih) deliktov v Rožu in da bo prišlo čez zeleno mejo še več ilegalcev v državo. Lani so jih npr. na Ljubelju zasačili 176, na zeleni meji pa pet.

Bistriški župan Hubert Gradenegger je v pogovoru z Našim tednikom dejal, da bi zaprtje žandarmerije pospeševalo umiranje podeželja. Gradenegger: „V preteklosti so pri važnih odločitvah občine vsaj vprašali za mnenje, v zadnjih letih pa niti tega ni več. Tudi odbornik Volilne skupnosti Willi Moschitz se je izrekel proti zapiranju in je označil načrte kot nadaljni korak k siromašenju podeželja.

17 milijonov šilingov je v Selah stala sanacija žandarmerijske

Selski župan Engelbert Wassner (levo) in podžupan Flori Jug sta protestirala proti zaprtju selske žandarmerijske postaje.

postaje. Zato župan Engelbert Wassner ne razume načrtov ministrstva in jih ostro zavrača. Podžupan Flori Jug je dejal, da je nova vlada očitno usmerjena popolnoma proti manjšim podeželskim občinam, kjer po vrsti zapirajo poštne postaje, šole ter zdaj celo žandarmerijske postaje.

Občina Sele je uradno protestirala pri deželnem svetniku Georgu Wurmitzerju ter pričakuje pomoč tudi pri Zvezi koroških občin (Kärntner Gemeindebund). „Če bo občinski svet za to, pa bomo izvedli tudi podpisno akcijo med prebivalstvom“, tako župan Wassner.

Silvo Kumer

Zanimiva tekmovanja so pripravili tudi tokrat.

SUPER-TRIM

Koroške vasi se srečajo v Šentprimozu

Šentprimož. Slovensko prosvetno društvo Danica je to soboto, 19. maja, prireditelj Super-trima koroških vasi. Zanimiva športno-rekreacijska prireditev za mlado in staro se bo pričela ob 13. uri pred Kulturnim domom. Moški bodo tekli na asfaltni progi na 6 km, ženske bodo tekle na dogah 30 metrov, dekleta (letnik 1989 in mlajši) bodo metala žoge v koš, fantje (letnik 1989 in mlajši) pa se bodo pomerili v namiznem tenisu.

TOKRAT V PLIBERKU

Zablatnikov dan

Letošnji Zablatnikov dan, ki je postal tradicionalni letni posvet naših etnologov, bo v soboto, 26. maja, v Kulturnem domu v Pliberku.

IZ NAŠIH KRAJEV

Po sledih Mojstra iz Nonče vasi bo vodila ekskurzija prihodnjo soboto, 19. maja, na katero vabijo župnišče Pliberk, Slovenski narodopisni inštitut in Kulturni dom. Pod vodstvom prof. Brede Vilhar in Simone Javornik (Koroški muzej Ravne) si bodo udeleženci ogledali freske in druge znamenitosti v cerkvah dekanije Pliberk ter Mežiške in Dravske doline.

Zbirališče je ob 8.30 pred Zadrugo v Pliberku, ogled pa bodo zaključili približno ob 16. uri na Lešah v Sloveniji.

Mesner/Kolter. Danes bodo ob 19.30 v Bilčovsu v Posojilnici-Bank odprli razstavo z naslovom „Rož, Podjuna, glina“. Rezi Kolter in Albert Mesner bosta razstavljala svoja dela iz gline.

Dalmatinska noč čaka obiskovalce v gostilni Dom, v petek, 25. maja. Gostilničar Franc Haderlap, pd. Kovač, je povabil žensko skupino „Gusarice“ z otoka Vis iz Dalmacije. Na jedilniku pa bodo kulinarčne dalmatinske dobrote.

Jubilantka
Ana Boštjančič

Pred nedavnim je obhajala 40. pomlad **Ana Boštjančič** iz Branče vasi pri Bilčovsu. Slavljenki, ki izhaja iz Rupijeve družine v Veljnji vasi in je sodelavka domače Posojilnice, za osebni praznik prisrčno čestitamo. Želimo obilo sreče in osebnega zadovoljstva ter da bi naprej ostala tako fletna, kakor smo jo poznali doslej. Čestitkam NAŠEGA TEDNIKA se pridružujejo mož Hanzi ter otroci Anja, Simon in Niko.

V Svečah je minuli ponedeljek obhajala rojstni dan **Margit Kristof**, za kar ji iskreno čestitamo in želimo vse najboljše. Čestitkam se pridružujejo znanci in prijatelji ter SPD Kočna.

Minuli ponedeljek, 7. maja, je v Celovcu obhajala rojstni dan **Malči Valeško**. Slavljenki od srca čestitamo in želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje. Čestitkam uredništva NAŠEGA TEDNIKA se pridružuje celovski „Klub 26“.

Prav tako minuli ponedeljek je obhajal rojstni dan – 35-letnico – **Daniel Pasterk** iz Bele pri Že-

lezni Kapli. Občinskemu odborniku EL Železna Kapla od srca čestitamo in želimo vse najboljše. Čestitkam se pridružujeta EL in SJK.

Slovensko društvo upokojencev Podjuna čestita za osebne praznike naslednjim svojim članom: **Milanu Hoblu** iz Šentprimoža, **Ani Wutej** iz Gluhega lesa pri Šentprimožu, **Nantiju Brežjaku** iz Žitare vasi ter **Gizeli Haudej** in **Mariji Lackner** iz Prible vasi. Posebne čestitke pa veljajo **Angeli Komar** iz Kazaz, ki slavi 70-letnico življenja. Vsi ostali člani društva upokojencev slavlencem od srca čestitajo in želijo vse najboljše, zlasti trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva. Čestitkam upokojencev se pridružuje NAŠ TEDNIK.

V Šentjanžu v Rožu je obhajal rojstni dan **Willi Moschitz**. Občinskemu odborniku Volilne skupnosti Bistrica v Rožu iskreno čestitamo in želimo mnogo sreče in uspeha tudi v prihodnje. Čestitkam uredništva NAŠEGA TEDNIKA se pridružuje EL.

V Podgorjah pri Globasnici slavi 70-letnico življenja **Johann**

ČESTITAMO

Koren. Slavlencu za ta visoki življenjski jubilej od srca čestitamo in kličemo na mnoga zdrava, srečna in milosti polna leta.

Minuli torek, 15. maja, je praznoval rojstni dan **Tone Zerzer starejši** iz Sveč. Slavlencu iskreno čestitamo in kličemo na mnoga zdrava, srečna in veselja polna leta. Čestitkam se pridružujejo prijatelji in znanci ter SPD Kočna.

V Dolu pri Šmohorju obhaja 73-letnico **Johann Jank**. Slavlencu prisrčno čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova, zlasti trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva. Čestitkam se pridružujejo vsi domači.

Jutri, 19. maja, bo obhajala rojstni dan **Francka Tratnig** iz Trebelj pri Šmarjeti v Rožu. Slavljenki od srca čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova, zlasti trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva. Čestitkam se pridružujejo znanci ter člani domačega farnega sveta.

Naslednje voščilo je namenjeno **dr. Dragi Smolle** z Bistrice v Rožu, ki je minulo nedeljo, 13. maja, obhajala rojstni dan. Pri-

srčnim čestitkam prijateljev, znancev in članov SPD Kočna se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA, ki kliče slavljenki na mnoga leta.

Društvo upokojencev Šentjanž ob čestita za osebni praznik **Floriju Kristofu** iz Dragožič pri Podgorjah ter mu želi obilo sreče, božjega varstva in predvsem zdravja. Čestitkam upokojencev se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA.

Jutri, 19. maja, bosta stopila pred poročni oltar **Elizabeta Roschmann** iz Senčnega kraja in **Martin Hrast** iz Male vasi pri Pliberku. Zakoncema že v naprej iskreno čestitamo in želimo vse lepo in dobro na skupni življenjski poti.

Minulo sredo je obhajal rojstni dan **mag. Urban Popotnik**. Občinskemu odborniku Volilne skupnosti Bistrica na Zilji prisrčno čestitamo in želimo vse najboljše. Čestitkam uredništva NAŠEGA TEDNIKA se pridružujeta EL in SJK.

V Kajzazah pri Bilčovsu je slavil jubilejno obletnico življenja **Tomi Gasser**, za kar mu od sr-

ČESTITKI TEDNA

90-letnica Magdalene Warasch

Rodila se je 16. maja

1911 pri Ferlinkarju na meji dješke občine. V letih, o katerih pravimo, da so najlepša in najbolj ustvarjalna v življenju vsakega človeka, je bilo njeno življenje v znamenju velikih skrbi, žalosti in trpljenja. Trdi kruh za preživetje si je zaslužila kot dekla pri raznih kmetih, poleg tega pa je veljala

vsa njena ljubezen in skrb sinu Toneju, soustanovitelju EL Djekše. Vsem težavam je uspešno kljubovala s trdno voljo in neomajnim zaupanjem v

Preteklo sredo je Magdalena Warasch z Djekš prelistala 90. list življenjske knjige.

božjo pomoč. Lepše je začelo postajati njeno življenje od leta 1967 dalje, ko je sin Tonej kupil na Djekšah hišo, ki je postala dom tudi za njegovo mamo.

Za visoki življenjski jubilej, 90-letnico, ki jo je Magdalena Warasch praznovala preteklo sredo, ji veljajo naše najprisrčnejše čestitke! Želimo obilo božjega blagoslova,

predvsem pa tudi zdravja. Bog Vas živi!

Čestitkam NAŠEGA TEDNIKA se pridružuje EL Djekše.

–Kuj–

Skupni življenjski praznik

Pri Coflnu v Selah praznujejo te dni kar dvakrat 60. življenjski jubilej: pretekli petek, 11. maja, je obhajala 60-letnico mama **Edi**, prihodnji ponedeljek, 21. maja pa oče **Hanzi**. Oba poznamo kot zelo prijazna in tesno povezana pripadnika narodne skupnosti, ki so jima še posebej pri srcu tudi otroci in vnukinja Christina in Julija.

Za ta osebni praznik slavlencema prisrčno čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova, osebnega zadovoljstva in predvsem tudi zdravja. Čestitkam NAŠEGA TEDNIKA se pridružujejo otroci, vnukinja in vsi sorodniki. Skupno jima kličemo: Bog Vaju živi in še na mnoga leta!

–Kuj–

ca čestitamo in želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje.

V Večni vasi pri Globasnici je te dni slavil jubilejno obletnico življenja **Stanko Božič**. Slavljenču od srca čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti trdnega zdravja in božjega varstva.

V Kotmari vasi slavi 50-letnico življenja **Vinko Wieser**. Slavljenču ob srečanju z Abrahamom prisrčno čestitamo in želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje.

V Železni Kapli je obhajala rojstni dan **Anica Wutte**, v Malčapah pa **Mojca Travnik**. Sopotniki oz. prijatelji jima ob tej priložnosti iskreno čestitajo in želijo vse najboljše tudi v prihodnje.

Slovensko društvo upokojencev Pliberk čestita za osebne praznike naslednjim svojim članom: **Heleni Kralj** iz Borovja pri Pliberku, **Frideriku Nachbarju** iz Vogrč in **Fricu Kumru** – po domače Črčeju z Blata pri Pliberku. Vsi ostali člani društva upokojencev slavljenčom od srca čestitajo in želijo vse najboljše, zlasti trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva. Čestitkam upokojencev se pridružuje NAŠ TEDNIK.

Včeraj, 17. maja, je slavila 50-letnico življenja **Marica Pinter** iz Svetne vasi. Priljubljeni učiteljci ob posebnem jubileju od srca čestitamo in želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje. Čestitkam uredništva NAŠEGA TEDNIKA se pridružujejo prijatelji in znanci ter SPD Kočna.

Prav danes praznuje rojstni dan **Anton Koren** iz Šentjake – številka 1. Slavljenču ob tej priložnosti iskreno čestitajo prijatelji t.i. „Singlecluba“. Čestitkam se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA.

Kulturno društvo „Markovič“ iz Rožeka čestita naslednjim svojim članom za osebne praznike in jim kliče na mnoga, zdrava in zadovoljna leta: **Zofki Valentinič**, **Lojzki Tschernjak**, **Šmartinu in Hanziju Lesjaku** (vsi so obhajali rojstni dan minuli torek, 15. maja). Prihodnji torek, 22. majnika, pa bodo proslavili v Semislavčah rojstni dan Držovcove mame, **Katarine Pitschek**. Vsem slavljenčom vse najboljše!

Del čestitk prejemo od kolegov slovenskega oddelka ORF.

Foto: Magda Karner

„Lipov cvet“, ki deluje pod okriljem velikovške „Lipe“, je prisrčno pozdravil obiskovalce koncerta na Djekšah.

DJEKŠE

Kljub megli in dežju je v ljudski šoli sijalo sonce

Na tradicionalnem vigrednem koncertu, ki ga prireja velikovško KD Lipa v dješki ljudski šoli, je letos še posebej osvojila srca Otroška skupina „Diddumdaj“ iz Rožeka.

Vreme je bilo tokrat megleno-deževno, o sončnih Djekšah izjemoma ni bilo ne duha ne sluha. Domačini vigrednega koncerta (nedelja, 6. maja) niso obiskali v zadovoljivem številu. Kakor smo slišali, naj bi bilo vzrok za to negativno vzdušje, ki ga je povzročila aktualna gonja domovinskih združenj KHD/KAB. Tako letos tudi ni bilo na prireditvi – bila je v znamenju leta jezikov – domačega župana, pač pa je bil iz občinskega zastopstva navzoč občinski odbornik mag. Filip Warasch. Poleg tega so s svojo prisotnostjo počastili prireditev predsednik NSKS Bernard Sadovnik, tajnik KKZ Nužej Tolmaier, ravnateljica dješke šole Romi Dovjak in župnik Valentin Gotthardt.

Kljub megli in dežju pa je vladalo v ljudski šoli sončno vzdušje. Za to so poskrbeli predvsem nastopajoči: Otroška skupina „Lipov cvet“ (vodi Mili Kunčič), tamburaški ansambel TAMIKA iz Železne Kaple (vodi Tatjana Sadowschek; mentor Hanzij Gabriel), Vokalna skupina „LIPA“ (vodi Sonja Kuchling), recitator Martin Kuchling in Otroška skupina „Diddumdaj“ iz Rožeka (vodita Gerti Schuster in Nataša Oraže).

Tamika je očarala s tamburicami.

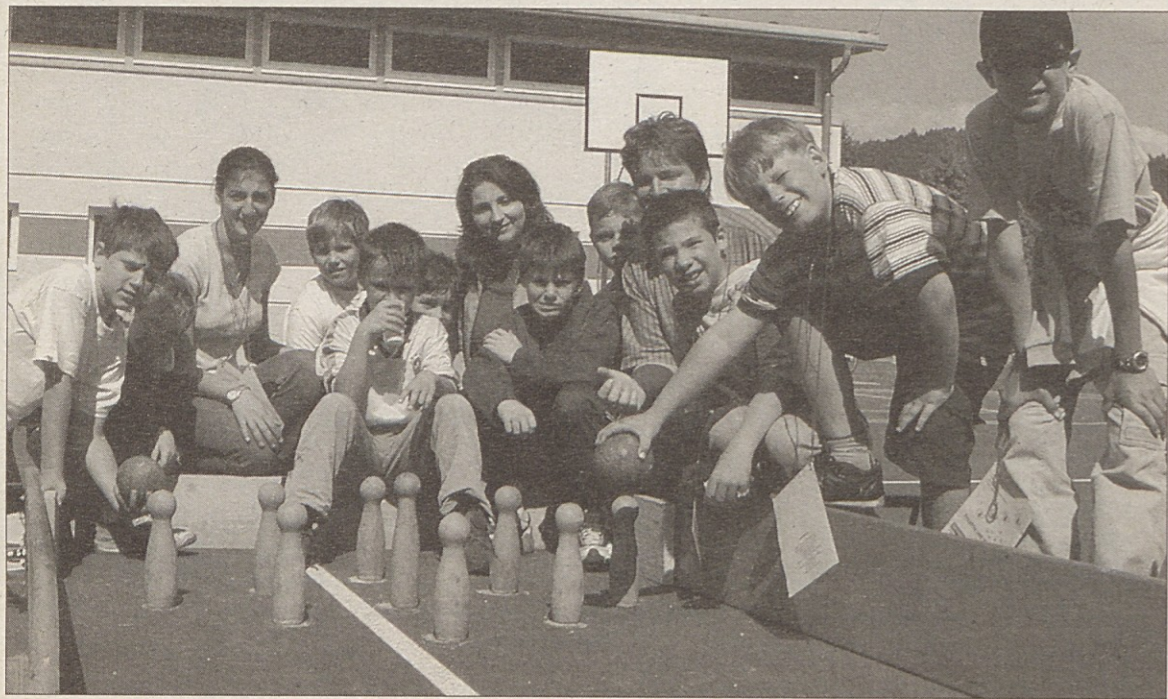
Poslušalci, ki so docela napolnili avlo dješke ljudske šole, so uživali ob izvajanjih vseh nastopajočih. Še posebej pa so uživali, ko so se jim predstavili mladi gostje iz Rožeka. Osvojili so njihova srca tako s programom, ki so ga naštudirali, kakor z načinom izvedbe. Bilo je lepo čutiti, da vlada med njimi in njihovima voditeljicema usklajenost, ki izžareva disciplino, ne da bi zaradi tega trpela potrebna otroška sproščenost.

Seveda pa s to oceno nočemo omalovaževati nastopov ostalih skupin in organizatorjev tradicionalnega vigrednega koncerta na

Djekšah. Nasprotno: Kdor ve, koliko truda in veselja tiči za njihovim delom, kdor se zaveda, v katerih nezavidljivih okoliščinah skrbijo za ohranitev slovenskega življa in njegove kulture na skrajnem robu dvojezičnega ozemlja, ne more zgolj z besedami izkazati potrebnega priznanja in hvaležnosti. Morda se še najbolj to da izkazati, s tem da se odzovemo njihovemu povabilu, ki ga prireditelji vsakič izrekajo z največjim veseljem.

V tem smislu že danes velja: Prisrčno dobrodošli na Djekšah – na vigrednem koncertu 2002!

Janko Kulmesch

V Pliberku poznajo le dva letna časa, so mnenja na ljudski šoli Božji grob, in v projektu raziskali čas pred in po pliberškem jormaku. Jormak so med drugim predstavili s kegljanjem, ki ima na jormaku stoletno tradicijo.

„Čarovnice pod Peco“ je bil naslova ljudske šole Pliberk, ki je bil s tem seveda v središču pozornosti.

Šolarjem iz Globasnice so posebno teknilo žganci, ki so jih kuhali šolarji iz Žvabeka.

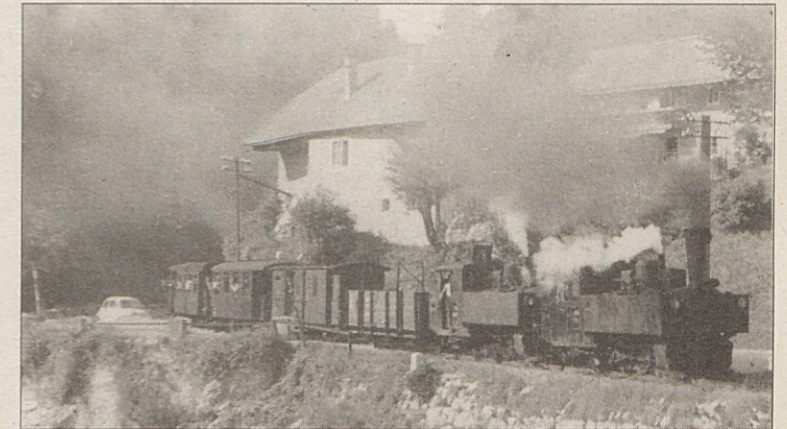

Kot gorska šola je šola iz Šmarjete raziskala pomen volne in ovc pod Peco.

Pred 30-imi leti so ukinili „Vikeja“

22. maja 1971 so ukinili železniško povezavo med Sinčo vasjo in Železno Kaplo.

Železna Kapla. 30 let je že od tega, ko se je Vikej zadnjič peljal iz Železne Kaple v Sinčo vas. Ozkotirnemu vlaku, ki je vozil včasih menda tako počasi, da so potniki lahko celo šli vmes na pivo v gostilno ali celo nabirali rože, je v središču posebne razstave v prtiličju na občinskem uradu v Železni Kapli. Razstavo so pripravili „Prijatelji parnih vlakov“ in bo na ogled štiri tedne.

„Vikej“ se je pred 30-imi leti zadnjič peljal iz Železne Kaple v Sinčo vas. Na občinskem uradu je na ogled posebna razstava o Vikeju.

Herta Lausegger je organizirala pomlad „deželi pod Peco“

Herta Lausegger s celovške univerze je v okviru ScienceWeek šla letos s projektom v okviru „Pomlad pod Peco“ k učencem v okolico Pliberka. Uresničili so kar 13 projektov.

V okviru ScienceWeek 2001 so ljudske šole pod Peco raziskale življenje, običaje in narečje pod Peco. Glavna šola Pliberk je pripravljala kar šest projektov in je med drugim raziskala apnenec na Bistrici, cerkev na Humcu ali umetniško delo Kiki Kogelnik. Ljuds-

ka šola Božji grob je predstavila pliberški jormak, ljudska šola Pliberk mistični čarovniški svet pod Peco ter 50-letno zgodovino svoje šole, žvabeška šola dobrote iz ajdove moke, šmihelska šola turizem pod Peco, šmarješka šola ovcjerejo, globaški enojezični raz-

red pa medene izdelka pod Peco. Pretekli petek, 11. maja je bila na glavni šoli v Pliberku slavnostna predstavitev vseh projektov. Inicijatorica dr. Herta Lausegger je bila s predstavljenimi rezultati izredno zadovoljna, saj je bila prireditelj dokaz, da so se vse šole in-

tezivno ukvarjale s svojimi projekti in se pri tem učenci mnogo naučili. S tem izrednim uspehom ima Herta Lausegger spet nove energije, da bo podobne projekte ScienceWeek pripravila tudi drugod po Koroškem.

Silvo Kumer

Učiteljici Rozvita Kolter (levo) in Janja Trap-Kert sta šmihelskimi učenci predstavili turizem pod Peco. Na modelu so zajete turistične ustanove.

Učiteljica v pokoju Marija Aleschko je priskočila mlajšim učiteljicam na pomoč, saj so predstavili projekt „50 let LS Pliberk“ in to napisali v pisavi korent.

Herta Lausegger (levo) je imela pri raziskavanju narečij prominentne pogovornike, mdr. župana Raimunda Grilca in učiteljico Rozino Katz.

Prireditveni center Miklova Zala

Delo se bo nadaljevalo maja in avgusta.

Turne. Gradišče na Turnah leži na severnem vznožju Karavank ob vasi Svatne/Schlatten nad Šentjakobom v Rožu. S hriba Turne v nadmorski višini 635 metrov se ponuja razgled po čudovitem predelu južne Koroške po Rožu, skozi katerega teče reka Drava. Na vrhu 80 m visokega in skalnatega hriba je približno 250 m dolg razrušen ograd, ki ga zaokrožuje 100 m dolgo in 40 m široko zemljišče. Znotraj tega ograda se vidi ruševine dveh stolpov in poslopij. Očitno je to antična trdnjava, ki je bila v zgodnjem srednjem veku dobro utrjeno pribežališče in kasneje tudi srednjeveški grad, in je danes močno razpadla in poraščena z gozdom.

Projektne cilje obnavljanja je pregled in revitalizacija razvalin na Turnah. S pregledom gradišča, ki je znano predvsem kot grad Rasa, in s pisnimi viri naj se ponazarja pomen te nepoznane dediščine. Neločljivo s tem naj se dokumentira tudi zgodovina celotnega gornjega Roža. Drugi cilj projekta je, da bo gradišče dostopno obiskovalcem in da bo v poletnih mesecih tudi kraj kultur-

nih prireditev na prostem. Kot Prireditveni center Miklova Zala naj bi gradišče postalo kraj srečanja obeh narodnostnih skupnosti na Koroškem.

Miklova Zala. Konec 15. stoletja je gradišče na Turnah imelo v času turških upadov v Rož pomembno obrambno vlogo za okoliške prebivalce. Po ustnem izročilu domačinov je Jakob Sket napisal povest Miklova Zala, ki jo je dramaturg Jaka Špicar. Prijetno igro so uprizorili med leti 1897 in 1998 več kot stokrat, med drugim tudi večkrat na originalnem prizorišču v Svatnah.

Iniciativna skupina, ki jo vodi lastnik Franz Mikel in jo sestavljajo člani iz Koroške, Slovenije in Italije, je v letih 1999 in 2000 na začetni stopnji projekta v petih kampanjah opravila pripravljala dela in pregled celotnega gradišča. Delo na gradišču se bo nadaljevalo spomladi med 24. in 26. majem ter poleti med 6. in 18. avgustom 2001. Informacije pri: Franz Mikel, Svatne/Schlatten 11, A-9183 Področca/Rosenbach tel.: ++43-04253-2746 (zvečer oz. ob koncu tedna).

Novo na knjižnih policah

Knjige, ki jih boste gotovo z veseljem vzeli v roke, v slovenskih celovških knjigarnah.

ZA MLADE BRALCE

Christine Nöstlinger: Franceve pasje zgodbe, Mohorjeva založba Celovec

Pri Mohorjevi založbi je do slej izšlo že nekaj zgodb znane avstrijske mladinske pisateljice Christine Nöstlinger o majhnem

dečku Francu: in sicer ljubezenske, šolske, božične, bolezenske, počitniške ter televizijske zgodbe. Pred kratkim je torej izšel sedmi zvezek: Franceve pasje zgodbe. Nekoliko strahopetni Franc se boji psov, vendar tega noče nikomur priznati. Zato tudi zelo nerad gre v bližnjo trgovino, kajti pred prodajnim pultom leži slepi kuža Fifi. Nekega dne se pri svojem najboljšem prijatelju Ernestu spoprijatelji s psico Berto. Ob prvem snidenju se Berta zaljubi v Franca, Franc pa v psico. Kaj vse Franc doživi z Berto in kako se uresniči njegova največja želja - da bi dobil svojega psa - pa preberite v knjigi.

ZA ZGODOVINARJE

Andreas Moritsch: Koroški Slovenci 1900-2000, Mohorjeva založba Celovec

Pred kratkim je Mohorjeva založba predstavila slovensko izdajo lanske serije zgodovinskih predavanj Koroški Slovenci 1900 - 2000,

ki jo je vodil letos umrli zgodovinar dr. Andrej Moritsch. Že lani jeseni je izšel zbornik prispevkov v nemščini. Dr. Tina Bahovec, ki vodi letošnjo serijo predavanj o Vlogi elit pri narodovanju koroških Slovencev, je predstavila slovensko izdajo, pri kateri je sodelovala vrsta raziskovalcev: Andrej Moritsch je osvetlil nacionalne ideologije na Koroškem, Teodor Domej je predaval o šolstvu, Jože Till je prikazal odnose med Koroško in krško škofijo, Avguštin Malle gospodarski vidik, Karel Smolle je predstavil politične stranke, Tina Bahovec in Valentin Sima sta prikazala koroške Slovence v letih 1930 - 1945, Janez Strutz je obravnaval koroško slovensko prozo, Janko Ferka poezijo, Janko Zerzer je predstavil glasbeno ustvarjalnost koroških Slovencev, Feliks J. Bister likovno umetnost, Igor Grdina pa je predaval o Koroški kot slovenski boli po porazu plebiscita.

ZA ZGODOVINARJE

Janko Pleterski: Avstrija in njeni Slovenci 1945 - 1976, Inštitut za narodnostna vprašanja Ljubljana

Zgodovinar Janko Pleterski je pred kratkim na Koroškem predstavil knjigo Avstrija in njeni Slovenci. To je zbornik že objavljenih člankov (razen enega) o razvoju narodnostnega vprašanja na Koroškem v času 1945 - 1976. Velik del raziskovalnega dela Janka Pleterskega je posvečen Avstrijski državni pogodbi, kar je na predstavitvi podrobneje predstavil dr. Avguštin Malle. Knjiga po avtor-

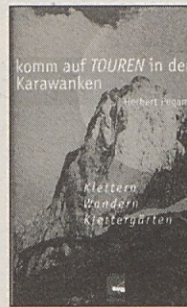
jevih besedah ni zgodovinska knjiga, temveč dokument časa, ki lahko daje osnovo za študijsko delo. Z izidom knjige naj bi se avtorjevi članki ohranili pred pozabo. Knjiga naj bi bila osnova za raziskovalno delo tudi nemškemu občinstvu, zato založba Wieser že pripravlja nemško izdajo.

ZA PLEZALCE

Herbert Pegam: Plezalni vodnik po Karavankah, Carnica - regija Rož

Karavanke samo izredno privlačno in zanimivo mejno gorovje, temveč ponujajo tudi številna priljubljena plezališča. Borovljičan Herbert Pegam (strokovni učitelj na HTL Borovlje), ki je vodja borovljske gorske reševalne službe, to sam že dolgo ve. Zato je lansko poletje napisal vodnik o plezalnih poteh v Karavankah. V uvodniku je znani koroški ljubitelj gora prof. Hans Tuschar (prav tako doma iz Borovelj) zapisal, da Karavanke skorajda do konca 20. stoletja niso bile območje za športne plezalce. V zadnjih letih se je to spremenilo, trend športnega plezanja je postal priljubljen tudi na Koroškem. Posebej je tu treba poudariti čezmejnost Karavank kot mejnega in povezovalnega gorovja med Koroško (Avstrijo) in Slovenijo.

Prvi alpinistični poskusi in uspehi v Karavankah segajo v 70. leta 19. stoletja. Do 30-ih let 20. stoletja so vse vrhove v Karavankah osvojili, leta 1907 je uspel prvi podvig na „Celovško špico - Orlice“, leta 1911 na Cjajnik. Pegamov plezalni vodnik, docela dvojezičen in zgledno

označen (z risbami in slikami) vsebuje in obravnava plezalne steze na severni strani Karavank od Jepe na zahodu do Tolste Košute na vzhodu.

Ambiciozni avtor s svojo knjigo želi nagovoriti tako ljubiteljskega kot športnega plezalca. Kljub izbranim turam, ki so dobro zavarovane in označene (ter opisane) in nudijo s tem največjo mogočo varnost, se naj ne pozabi, da so veliki predeli Karavank znani predvsem tudi po krhkem kamnu.

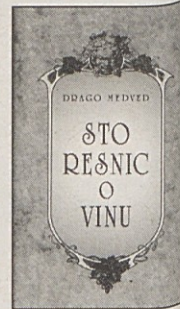
Poleg zgolj športnih ponudb in informacij vodnik vsebuje tudi informacije o kočah in druge posebnosti obravnavanega območja.

Skupno ima plezalni vodnik o Karavankah 48 strani, ki so deloma tudi barvne. Cena je 48.- ATS. Naročite ga lahko pri Carnica Region Rosental/Rož s sedežem v Borovljah, tel. 04227/5119-15 (Igor Roblek) ali po elektronski pošti igor.roblek@carnica-rosental.at

ZA VINSKE SLADOKUSCE

Drago Medved: Sto resnic o vinu, Mohorjeva založba Celovec

Drago Medved je pri Mohorjevi že izdal knjigo Slovenski Dunaj, pričujoča knjiga pa je rezultat scenarija, ki ga je novinar napisal za nadaljevanje Resnice o vinu, ki so jo predvajali na slovenski televiziji. Knjiga je bogata s slikovnim gradivom in se tudi po vsebini razlikuje od običajnih vinskih priročnikov. Drago Medved se je sprehodil po vinogradih, napisal je poročilo o nastanku vina in opisal vinogradništvo in vinarstvo.

PRI CINGELCU NA TRATI

Prepevanje narečnih pesmi

SPD „Borovlje“ je preteklo soboto priredilo enkratni kulturni večer pod geslom „Vsaka vas ima svoj glas“.

Po dolgem je bilo v nabito polni dvorani Kulturnega doma pri Cingelcu na Trati spet slišati prepevanje starih narečnih pesmi. Čeprav narečja pri mlajših izginjajo, se starejši prebivalci naših vasi še vedno pogovarjajo in tu pa tam tudi prepevajo v izvornem narečju.

Zborovski večer, ki je bil posvečen vsem materam, so oblikovali domače skupine in gostje iz Slovenjega Plajberka. Kvalitetni Komorni zbor SPD „Borovlje“ ima že daljšo pevsko tradicijo in je pod vodstvom Romana Verdelca ubrano zapel nekaj domačih in narodnih pesmi („Dober večer“, „Lipa zelenela je“ idr.). „Kozarjevi puebi“ iz Ždovelj so se predstavili s tremi večglasnimi starimi narečnimi pesmimi. Na koncertu je sodelovala tudi dvojezična skupina „Vaška skupnost Glinje“ pod vodstvom Elli Mak, ki je zapela mdr. dve slovenski pesmi. Vokalna skupina iz Slovenjega Plajberka pod vodstvom Mirka Lauseggerja je navdušila z mednarodno

Kvartet iz Šmarjete

Foto: Štukelj

zborovsko literaturo.

Odlične pevke in pevci so prišli iz sosednje Šmarjete; publiko so se predstavili s kvartetom in občutno zapeli nekaj domačih pesmi. Bogat spored je zaključil „Ženski kvartet“ iz Borovelj, ki je

presenetil z odlično vokalno izvedbo domačih in narodnih pesmi. Skupina talentiranih pevk bo jeseni posnela prvo zgoščenko.

Po glasbenem večeru je sledilo družabno srečanje, ki je trajalo kar pozno v noč. **M. Š.**

PISMO BRALKE

Offener Brief an LH Dr. Jörg Haider

Sehr geehrter Herr Landeshauptmann!

Aus meinem inneren Bedürfnis möchte ich Ihnen, Herr Landeshauptmann, und auch allen Kärntnern einige Fragen zum Nachdenken stellen, und zugleich meine persönlichen Empfindungen, Sorgen und Gefühle als Kärntner Slowenin aufzeigen.

Ich glaube, dass es doch normal und selbstverständlich sein müsste, die eigene Mutter zu lieben und somit auch die Muttersprache, weiter dieselbe erhalten zu dürfen und der nachkommenden Generation weiter zu geben, ganz gleich in welchem Land man lebt, auch in unserem schönen und liebenden Heimatland Kärnten.

Doch den deutschnationalen Heimatverbänden in Kärnten gelingt es noch immer wieder bei verschiedenen Anlässen, wie zur Zeit die Volkszählung und Aufstellung noch fehlender zweisprachiger topografischer Aufschriften, gegen die slowenische

Volksgruppe aufzuhetzen und wieder Unruhe und Unsicherheit in der Bevölkerung zu verbreiten.

Auch Ihr Ton, Herr Landeshauptmann, ist heuer gegenüber den slowenischen Landsleuten rauer geworden. Dabei müssten Sie doch als Landeshauptmann aller Kärntner gerechter sein und das allgemein besser gewordene Klima in Kärnten bewahren wollen.

Ich frage Sie: Wie würden Sie sich fühlen, wenn man Ihnen in Ihrer Heimat Ihre Volksangehörigkeit absprechen möchte, und Sie oft Verleumdungen und Beschimpfungen ertragen müssten?

Die Angst vor der Slowenisierung Kärntens ist absurd. Sie wissen genau, wie sich in den letzten Jahrzehnten unter deutschnationalem Druck und verschiedenen negativen Einflüssen das Slowenische unnatürlich dezimiert hat.

Warum ist man denn so gegen das Aufstellen fehlender zweisprachiger topografischer Aufschriften? Das dürfte normalerweise niemanden stören, denn damit wird den Deutschkärntnern

doch nichts weggenommen!

Wieso nimmt man nicht die Schweiz als Vorbild, oder Südtirol, wo die Zweisprachigkeit überall, auch in den Städten, sichtbar ist?

Ich kann mir noch etwas nicht erklären: Was hatten bzw. haben die Altösterreicher in Slowenien mit der Kärntner Volksabstimmung zu tun? Es ist ein Hohn für uns Kärntner Slowenen, mit ihnen bei der Verteilung der Abstimmungsspende gleichgestellt zu werden.

Es wäre wirklich schon an der Zeit, am Anfang des 3. Jahrtausends, im vereinten Europa, sich auch in Kärnten ehrlich, positiv und ohne Vorurteile mit dieser Situation zu befassen. Kärnten wäre doch verarmt, wenn hier die Vielfalt der Kultur ganz verschwinden würde.

Dazu haben Sie, Herr Landeshauptmann, genug Gelegenheit Ihren positiven Beitrag zu leisten! Es grüßt Sie (auch trotzdem eine treue und echte Kärntnerin)

**Hema Hudl
aus Globasnitz/Globasnica**

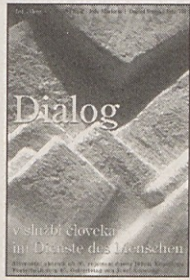
vo ter različne vrste vina, vinu pa se je približal tudi z zgodovinskega in sociološkega vidika od starodavnih časov do današnjih dni. Avtor je napisal knjigo, da bi ljudem predstavil vino zato, „da bi ga pravilno uživali in se ob njem tudi duhovno bogatili“.

Knjigo priporočajo vsem vinskim sladokuscem.

ZA PRIJATELJE DIALOGA

Hanzi Filipič, Jože Marketz, Daniel Sturm, Jože Till: Dialog v službi človeka, Mohorjeva založba Celovec

Izdajatelji so se odločili za dvojezični slavnostni zbornik ob 60. rojstnem dnevu Jožeta Kopeiniga, rektorja

Tinjskega doma in ravnatelja Mohorjeve družbe, da naštejemo samo nekaj njegovih funkcij: z osrednjo mislijo „dialog“ kot obliko komunikacije med ljudmi, ki drug drugega sprejemajo v njegovi svobodi in celovitosti, kar je tudi življenjsko vodilo jubilanta. Zbornik obravnava teme, ki so slavljencu zelo pri srcu: duhovništvo, prosveto, kulturo, umetnost, cerkveno pastoralo in misijone. Sodelovalo je več avtorjev iz Slovenije in Avstrije, ki so osvetlili teme s svojega vidika: Erhard Busek in Lojze Peterle (politika), Maximilian Liebmann in Anton Stres (Cerkev), Paul Michael Zulehner in Rafko Valenčič (pastorala), Hermann Josef Repplinger in Marjan Turnšek (duhovništvo), Christian Rathner in Drago Ocvirik (misijonsko delovanje), Karl Mittlinger in Ivan Štuhec (izobraževalno delo Cerkve), Vinko Ošlak (pojmovanje kulture) in Kurt Zisler (pomen slik oz. umetnosti za izobrazbo). Spremno besedo je napisal škof Egon Kapellari. Jože Till je zbral podatke iz Kopeinigevega življenja ter drugo zgodovinsko gradivo: 60 razgibanih let v službi človeka 1941-2001.

NOGOMET/REGIONALNA LIGA

Trener SAK Jagodič: „Upanje umre na koncu”

Po zmagi proti St. Florianu je izhodišče SAK v boju proti izpadu še kar izgledno.

Tisti, ki že odpisujejo SAK iz regionalne lige, očitno ne poznajo trenerja Jagodiča. Že kot igralec je bil po značaju izjemno borben in trdovraten defenzivni igralec – nasprotni napadalci so se ga celo bali kot vrag križa. Vsak izziv in cilj oz. vsako nalogo je stooostotno sprejel, bodisi kot igralec na tekmah v najvišji državni ligi, bodisi v reprezentanci kot npr. na tekmi proti Braziliji pred več kot 100.000 gledalci.

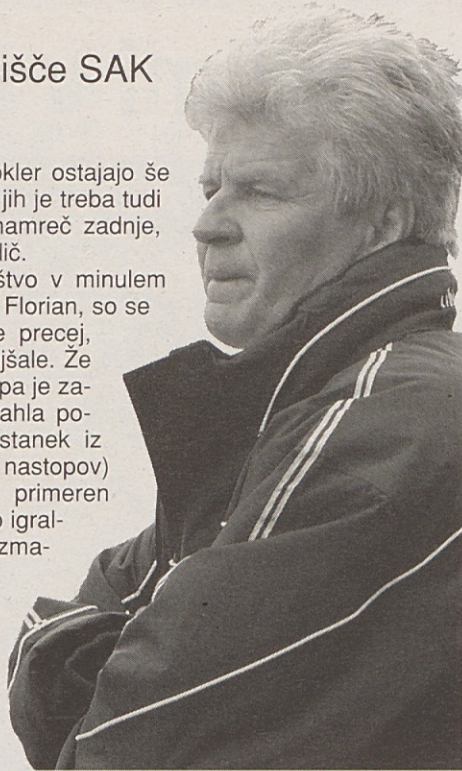
Zastavljeni cilj je zanj vsekakor stvar, za katero se z vso močjo do konca prizadeva – četudi so možnosti še tako majhne. Ko je pred mesecem dni nastopil mesto trenerja SAK, se je zavedal minimalnih možnosti, ki jih ima moštvo v boju proti izpadu. Kljub temu je vedno raznašal optimizem ter igralcem posredoval, da se naj borijo do zadnjega in puške vsekakor ne vržejo pred-

časno v koruzo. „Dokler ostajajo še teoretične možnosti, jih je treba tudi koristiti. Upanje je namreč zadnje, ki umre,” pravi Jagodič.

S tem, da je moštvo v minulem krogu premagalo St. Florian, so se možnosti – sicer ne precej, toda vendarle – izboljšale. Že ta majhen napredek pa je zadostoval, da se je rahla potrtoost igralcev (preostanek iz prejšnjih nesrečnih nastopov) zopet spremenila v primeren optimizem. „Sedaj so igralci prav zreli tudi za zmago na sobotnem derbiju proti WAC,” pravi Jagodič. F. S.

WAC - SAK
(v soboto ob 17. uri)

Trener SAK
Lojze Jagodič

NARAŠČAJ SLOVENSKEGA ATLETSKEGA KLUBA

Juniorji spet v formi: SAK premagal Bad Bleiberg

SAK U18 - Bad Bleiberg 3:1 (2:0)

SAK: Müller, Verdel, Babič, Ofner, Žel, Pitschek, Waldhauser (60. Zidej), Roblek, Oraže Pitschek, Hobel, Malej (?), I. Woschitz (45. Kraiger)

Vidra vas, 100 gledalcev
Sodniki: Rus, Mayerhofer
Gol: I. Woschitz (12., 25.), Zidej (80.)

Najboljša predstava ekipe trenerja Jožeta Fere v vigrednem delu prvenstva. Že v prvem polčasu je Igor Woschitz izkoristil dve priložnosti in je tako predčasno zagotovil zmago, ki jo je z izredno lepim golom z glavo dopolnil 17-letni Michael Zidej.

Igor Woschitz

nig, Schwikart, Breituß

SAK/2 - KAC 3:4 (1:2)

Strelci: Kropiunik 2, Bugelnig

U 10

Šmihel - SAK/1 2:4 (2:2)

Strelci: Dlopst 2, Enzi, Bricman

SAK/4 - Vetrinj 13:1 (5:0)

Strelci: Prošič 5, Djulic 4, Bugelnik 3, Lausegger

SAK/3 - Šentandraž 3:2 (2:1)

Strelci: Krištof 2, Wakounig

Železna Kapla - SAK/4 0:3 (0:3)

Strelci: Illitsch 2, Schwikart

Ta krog:

FC Šentvid U 18 - SAK (v nedeljo ob 17. uri),

SAK U 16 - Ochsendorf (v soboto ob 15.

uri/Vidra vas), SAK U 14 - Eitweg (v soboto ob 17. uri/Vidra vas) Ruda U 12 - SAK/1 (v nedeljo ob 13. uri), ASK U 12 - SAK/2 (v soboto ob 14.30), SAK U 10/1 - Dobrla vas (v petek ob 18. uri/Vidra vas), SAK U 10/2 - ASK (v petek ob 17. uri/Košat), Griffen - SAK U 10/3 (v petek ob 17.30), SAK U 10/4 - Globasnica (v petek ob 16.45/Vidra vas)

U 8: SAK Šentprimož igra v soboto ob 14. uri na Rudi, SAK Pliberk v nedeljo ob 15. uri v Globasnici.

Tudi najmlajši že igrajo

Trenirati so začeli tudi že pet- do šestletni (letniki 1993 - 1996) v centrih Celovec, Pliberk in Šentprimož. Kdor bi rad igral, se naj oglasi po telefonu: 0664/104 74 02.

Najmlajši sakovci so stari komaj pet let in že pridno trenirajo.

REGIONALNA LIGA / 26. KROG

Končno zmaga SAK na domačem igrišču

Po dobrem pol letu je SAK zopet slavil zmago na domačem igrišču. Varovanci trenerja Jagodiča so tekmo pričeli zelo napadalno ter si kmalu priigrali lepe priložnosti, vendar jih ob začetku še niso izkoristili. V 31. minuti pa je legionar Jovanović s svojim prvim zadetkom v majici SAK le premagal nasprotnega vratarja ter povedel na 1:0. Le nekaj minut navrh je bilo ponovno veselje v taboru SAK, saj je Roy po lepi akciji povisal na 2:0. Gostje so sicer v 2. polčasu rezultat skrčili na 2:1, več pa močna domača obramba tokrat ni dopustila.

SAK - St. Florian 2:1 (2:0)

SAK: Matschek 4, S. Sadjak 4, A. Sadjak 4, Zankl 5, Darmann 4, Roy 5, Smid 5, Ch. Woschitz 4, Eberhard 4 (85. Hajnžič 0), Jovanović 4, Miklau 4 (89. Malej 0)

Igrišče ASV: 150 gled.; sodnik: Almer (odličen); strelci: Jovanović (31.), Roy (35.) oz. Schmitt (75.);

Po zmagi proti WAC škili Pliberk celo po 1. mestu

WAC je bil v 1. polčasu nekoliko iniciativnejši, vendar je gol zadel šele po odmoru – v 47. minuti. Ta zadetek pa je Pliberčane očitno šele prav zbudil, kajti nenkrat je bila njihova igra odločnejša in so jo dopolnili z zadetki. S to zmago se je Pliberk popravil na 2. mesto na tabeli in ima celo še možnosti za naslov prvaka.

WAC - Pliberk 1:3 (0:0)

PLIBERK: Jesse 3, Javornik 4, F. Wriessnig 4, Hohenberger 4, Slamanič 3 (60. Tratter 3), Skorjanč 3 (63. Smrtnik 4), G. Baumgartner 3, Urnik 4, Mosser 3, D. Wriessnig 4, Zec 4 (87. Gros 0)

Wolfsberg: 600 gled.; sodnik: Hitzhammer (slab); strelci: Kiritsits (47.) oz. D. Wriessnig (64./11-m.), Smrtnik (68.), Zec (78.);

REGIONALNA LIGA

1. Pasching	26	14	6	6	53:23	48
2. Pliberk	26	13	4	9	48:35	43
3. Kapfenberg	26	13	4	9	42:31	43
4. Hartberg	26	11	9	6	40:29	42
5. Gratkorn	26	11	7	8	36:30	40
6. Donau Linz	26	11	7	8	28:26	40
7. BW Linz	26	11	6	9	43:33	39
8. Špital	26	11	5	10	45:41	38
9. Zeltweg	26	8	11	7	37:33	35
10. Voitsberg	26	9	8	9	38:40	35
11. Wels	26	9	8	9	38:40	35
12. Šentvid	26	9	7	10	32:40	34
13. WAC	26	7	6	13	27:41	27
14. Lendorf	26	6	6	14	19:42	24
15. St. Florian	26	5	8	13	22:46	23
15. SAK	26	4	10	12	26:44	22

■ Rezultati 26. kroga: Zeltweg - Špital 6:3 (3:2), Voitsberg - Hartberg 1:1 (0:0), Blau-Weiß Linz - Gratkorn 2:2 (1:1), WAC - Pliberk 1:3 (0:0), Šentvid - Kapfenberg 1:0 (1:0), Pasching - Donau Linz 0:0, Lendorf - Wels 1:0 (0:0), SAK - St. Florian 2:1 (2:0)

■ 27. krog: petek, 18. 5.: Špital - Kapfenberg (19.), Wels - Pasching (19.), Hartberg - Lendorf (19.30); sobota, 19. 5.: WAC - SAK (17.), Pliberk - Blau-Weiß Linz (17.), Šentvid - Voitsberg (17.); nedelja, 20. 5.: Donau Linz - St. Florian (10.30)

■ Strelci SAK:

- 7 Miklau
- 5 Roy
- 3 A. Sadjak, Tot
- 2 Novaković, Ogris, I. Woschitz,
- 1 Eberhard, Jovanović

■ Strelci Pliberk:

- 10 Smrtnik, D. Wriessnig
- 6 Zec
- 5 Baumgartner
- 4 Osekre
- 3 Urnik
- 2 Gros, Hohenberger, Krewalder, Mosser
- 1 Ablade, Tratter

Zeke Motorsport v nedeljo na A 1 Ringu

Pliberk. Na sezonskem štartu v Franciji je tim Motorsport Zele iz Nonče vasi dosegel dvakrat prvo in dvakrat tretje mesto. Druga dirka v t.i. „Interseriji“ je na programu to nedeljo na A 1 Ringu v Spielbergu. Pliberška ekipa okoli šefa Miha Želeja vabi domačine, da pridejo skupno s timom na dirko na Štajersko.

Peter Milavec in Christof Haingartner (z d.) sta za nedeljsko dirko optimistična.

V Andaluzijo vodi potovanje, ki ga organizira prof. Anton Malle. Od 25. 7. do 9. 8. bodo koroški potniki videli mdr. San Pedro, Gibraltar, Jerez, Cadiz, Seville, Cordoba, Granada in Malago. En teden pa bo ostal za kopanje in odih. Nekaj mest je še prostih. Informacije: 04228/26 64.

V Tinje, v Dom Prosvete letos spet vabi Majdi Blüml upokojenca na „Dopustniške dneve za starejše ljudi“. Letošnji dopust ima geslo „To je moje življenje“ in se je začel 14. maja, trajal pa bo do 28. maja.

OSEBE & DOGODKI

OD
TU
&
TAM

Pripravil
Silvo Kumer

Umetnik Rudi Benétik dela z mladimi v Borovljah

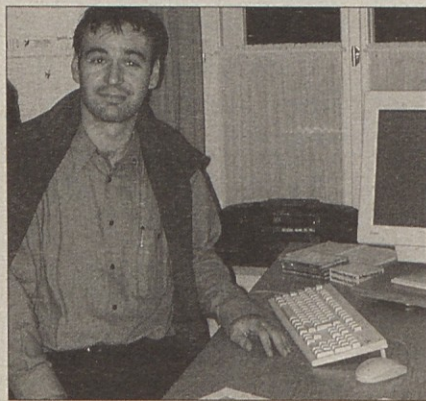
Umetnik Rudi Benetik in ravnateljica Anna Maria Unger sta bila navdušena nad deli mladih umetnikov. Na sliki riše mali Dejan Verdel po navodilih umetnika.

Foto: KK

Na dvojezični ljudski šoli v Borovljah so v okviru umetniške delavnice konec aprila delali z umetnikom Rudijem Benetikom. Učenci 3. a razreda (učiteljica Irena Kokot) in 3. b razreda (učitelj Thomas Sabotnik) so skupno z umetnikom ustvarjali umetnine, ki so jih na zaključni prireditvi predstavili tudi javnosti. Vabilu učencev sta se odzvala tudi župan Helmut Krainer in vodja občinskega urada Felix Sattmann. Na vernisaži je umetnik Rudi Benetik dejal, da je med šolsko mladino cela vrsta talentov.

MAGISTER

Pliberk. Pastoralni asistent župnije Pliberk, Globašan Miha Golavčnik je lahko pred kratkim praznoval. Študij teologije je namreč zaključil z magistrom. K uspehu mu je kot prvi seveda čestital dekan mag. Ivan Olip, ki je dobil lani z Miho zelo zavzetega sodelavca, ki je tudi v fari zelo priljubljen. Mlademu magistru iskreno čestitamo!

Franz & Stanko sta skupno stara 80 let

Dvor. Pred 40-imi leti, 12. maja, sta v Dvoru pri Šmihelu pri Pernatu zagledala luč sveta Franc in Stanko Verhnjak, Stanko celo za nekaj minut prej, zaradi tega se tudi še danes ima za starejšega brata. Doraščala sta doma v Dvoru, skupno igrala v nogometnem klubu Šmihel, poklicna pot pa ju je vodila v različne smeri. Stanko je postal zavarovalniški zastopnik in danes šteje v svojem podjetju med najboljše v Avstriji. V svojem prostem času pa je odbornik Posojilnice-Bank Pliberk. Franc pa se je najprej izučil za električarja in je nato nadoknadil maturo na HTL in je danes sodelavec velikega podjetja s sedežem v Celovcu. Obema iskreno čestitamo in jima želimo vse najboljše.

Franz in Stanko Verhnjak (z leve) na birmanski sliki ter desno 25 let kasneje. Kako hitro mine čas ...

